

Karta charakterystyki
Zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31

Data druku: 15.06.2022

Numer wersji 1.0

Aktualizacja: 31.03.2022

SEKCJA 1: Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa

- 1.1 Identyfikator produktu
- Nazwa handlowa: **ARTICONA Plastic Cleaner Spray 100 ml, ARTICONA plastic cleaner cloth 40 pcs., ARTICONA Plastic Cleaner Cloth 10 pcs., ARTICONA Complete Cleaning Set To Go, ARTICONA Plastic Cleaner Refill 1 L**
- Numer artykułu: 4568350, 4568375, 4568388, 4568328, 4568408
- UFI: C810-X01F-F00K-YP4Y
- 1.2 Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane
Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- Zastosowanie substancji / preparatu Środek czyszczący
- 1.3 Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki
- Producent/Dostawca:
Bechtle Logistik & Service GmbH
Bechtle Platz 1
74172 Neckarsulm
Germany
support@articon.eu
- Komórka udzielająca informacji: Dział Bezpieczeństwa Produktów
- 1.4 Numer telefonu alarmowego:
Biuro do spraw Substancji Chemicznych
+48 42 2538 400

SEKCJA 2: Identyfikacja zagrożeń

- 2.1 Klasyfikacja substancji lub mieszaniny
- Klasyfikacja zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008
Produkt nie jest klasyfikowany zgodnie z przepisami CLP.
- 2.2 Elementy oznakowania
- Oznakowanie zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 brak
- Piktogramy określające rodzaj zagrożenia brak
- Hasło ostrzegawcze brak
- Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia brak
- 2.3 Inne zagrożenia
- Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB
- PBT: Nie ma zastosowania.
- vPvB: Nie ma zastosowania.

SEKCJA 3: Skład/informacja o składnikach

- 3.2 Mieszanki
- Opis: Mieszanka z niżej wymienionych składników z bezpiecznymi domieszkami.

· Składniki niebezpieczne:

CAS: 64-17-5	etanol	 Flam. Liq. 2, H225	≥2,5-≤10%
EINECS: 200-578-6			

(ciąg dalszy na stronie 2)

Karta charakterystyki

Zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31

Data druku: 15.06.2022

Numer wersji 1.0

Aktualizacja: 31.03.2022

Nazwa handlowa: **ARTICONA Plastic Cleaner Spray 100 ml, ARTICONA plastic cleaner cloth 40 pcs., ARTICONA Plastic Cleaner Cloth 10 pcs., ARTICONA Complete Cleaning Set To Go, ARTICONA Plastic Cleaner Refill 1 L**

(ciąg dalszy od strony 1)

- Wskazówki dodatkowe:
Pełna treść przytoczonych wskazówek dotyczących zagrożeń znajduje się w rozdziale 16.

SEKCJA 4: Środki pierwszej pomocy

- 4.1 Opis środków pierwszej pomocy
- Po styczności ze skórą: Odwieźć do lekarza.
- Po styczności z okiem: Płukać oczy z otwartą powieką przez kilka minut pod bieżącą wodą.
- Po przełknięciu:
W przypadku wymiotów należy zwrócić uwagę na ryzyko aspiracji. Przeplukać usta wodą.
- 4.2 Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia
Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- 4.3 Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z uszkodzonym
Brak dostępnych dalszych istotnych danych

SEKCJA 5: Postępowanie w przypadku pożaru

- 5.1 Środki gaśnicze
- Przydatne środki gaśnicze: Zabiegi gaszenia ognia dostosować do otoczenia.
- 5.2 Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną Tlenek węgla (CO)
- 5.3 Informacje dla straży pożarnej
- Specjalne wyposażenie ochronne:
Nosić urządzenie ochrony dróg oddechowych niezależnie od powietrza otoczenia.
Nosić pełne ubranie ochronne.

SEKCJA 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

- 6.1 Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych
Nosić osobistą odzież ochronną.
Zadbać o wystarczające wietrzenie.
- 6.2 Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:
Rozcieńczyć dużą ilością wody.
Nie dopuścić do przeniknięcia do kanalizacji /wód powierzchniowych /wód gruntowych.
- 6.3 Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia:
Zebrać za pomocą materiału wiążącego ciecz (piasek, ziemia okrzemkowa, materiał wiążący kwasy, materiał wiążący uniwersalny, trociny).
- 6.4 Odniesienia do innych sekcji
Informacje na temat bezpiecznej obsługi patrz rozdział 7.
Informacje na temat osobistego wyposażenia ochronnego patrz rozdział 8.
Informacje na temat utylizacji patrz rozdział 13.

SEKCJA 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

- 7.1 Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania Środki specjalne nie są konieczne.
- Wskazówki dla ochrony przeciwpożarowej i przeciwybuchowej:
Nie rozpylać w kierunku płomieni lub na żarzące przedmioty.

(ciąg dalszy na stronie 3)

Karta charakterystyki

Zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31

Data druku: 15.06.2022

Numer wersji 1.0

Aktualizacja: 31.03.2022

Nazwa handlowa: **ARTICONA Plastic Cleaner Spray 100 ml, ARTICONA plastic cleaner cloth 40 pcs., ARTICONA Plastic Cleaner Cloth 10 pcs., ARTICONA Complete Cleaning Set To Go, ARTICONA Plastic Cleaner Refill 1 L**

(ciąg dalszy od strony 2)

- 7.2 Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności
- Składowanie:
- Wymagania w stosunku do pomieszczeń składowych i zbiorników: Brak szczególnych wymagań.
- Wskazówki odnośnie wspólnego składowania: Nie konieczne.
- Dalsze wskazówki odnośnie warunków składowania: Brak.
- Klasa składowania: 12
- 7.3 Szczegółne zastosowanie(-a) końcowe Brak dostępnych dalszych istotnych danych

SEKCJA 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

- 8.1 Parametry dotyczące kontroli
- Składniki wraz z kontrolowanymi wartościami granicznymi zależnymi od miejsca pracy: Produkt nie zawiera znaczących ilości materiałów, których wartości graniczne musiałyby być kontrolowane pod kątem warunków miejsca pracy.

· Wartości DNEL

64-17-5 etanol

Ustne	DNEL Acute - oral, systemic effects	87 mg/kg bw/day (general public)
Skórne	DNEL Long-term – dermal, systemic effects	343 mg/kg_bw/day (Worker) 206 mg/kg_bw/day (general public)
Wdechowe	DNEL Long-term – inhalation, systemic effects	950 mg/m ³ /day (Worker) 114 mg/m ³ /day (general public)
	DNEL Acute - inhalation, local effects	1.900 mg/m ³ (Worker) 950 mg/m ³ (general public)

· Wartości PNEC

64-17-5 etanol

PNEC short term, fresh water	0,96 mg/l (AO)
PNEC short term, sea water	0,79 mg/l (AO)
PNEC short term, sewage plant	580 mg/l (AO)
PNEC short term fresh water sediment	3,6 mg/kg (AO)
PNEC short term soil	0,63 mg/kg (terrestrial organisms)
PNEC short term sea water sediment	2,9 mg/kg (AO)

· Wskazówki dodatkowe: Podstawą były aktualnie obowiązujące wykazy.

- 8.2 Kontrola narażenia
- Stosowne techniczne środki kontroli Brak dalszych danych, patrz punkt 7.
- Indywidualne środki ochrony takie jak indywidualne wyposażenie ochronne
- Ogólne środki ochrony i higieny:
Należy przestrzegać zwyczajnych środków ostrożności przy obchodzeniu się z chemikaliami.
- Ochronę dróg oddechowych Nie konieczne.
- Ochrona rąk:
Materiał, z którego wykonane są rękawice musi być nieprzepuszczalny i odporny na działanie produktu / substancji / preparatu.
Z powodu braku badań nie można podać żadnego zalecenia dotyczącego materiału dla rękawic do ochrony przed produktem / preparatem / mieszaniną substancji chemicznych.
Wybór materiału na rękawice ochronne przy uwzględnieniu czasów przebicia, szybkości przenikania i degradacji.
Nie konieczne.
- Materiał, z którego wykonane są rękawice
Kauczuk butylowy
Kauczuk nitylowy
Wybór odpowiednich rękawic nie zależy tylko od materiału, lecz także od innych cech jakościowych i zmienia się od producenta do producenta. Ponieważ produkt jest preparatem składającym się z

(ciąg dalszy na stronie 4)

Karta charakterystyki

Zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31

Data druku: 15.06.2022

Numer wersji 1.0

Aktualizacja: 31.03.2022

Nazwa handlowa: **ARTICONA Plastic Cleaner Spray 100 ml, ARTICONA plastic cleaner cloth 40 pcs., ARTICONA Plastic Cleaner Cloth 10 pcs., ARTICONA Complete Cleaning Set To Go, ARTICONA Plastic Cleaner Refill 1 L**

(ciąg dalszy od strony 3)

- kilku substancji, to odporności materiałów, z których wykonano rękawice nie można wcześniej wyliczyć i dlatego też musi być ona sprawdzona przed zastosowaniem.
- Czas penetracji dla materiału, z którego wykonane są rękawice
 - Od producenta rękawic należy uzyskać informację na temat dokładnego czasu przebicia i go przestrzegać.
 - Ochronę oczu lub twarzy Okulary ochronne zalecane podczas napełniania

SEKCJA 9: Właściwości fizyczne i chemiczne

- 9.1 Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

· Ogólne dane	Płynny
· Stan skupienia	Zgodnie z nazwą produktu
· Kolor:	Alkoholowy
· Zapach:	Nieokreślone.
· Próg zapachu:	Nie jest określony.
· Temperatura topnienia/krzepnięcia:	Nie jest określony.
· Temperatura wrzenia lub początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia	~100 °C
· Palność materiałów	Nie ma zastosowania.
· Dolna i górna granica wybuchowości	
· Dolna:	Nieokreślone.
· Górna:	Nieokreślone.
· Temperatura zapłonu:	Nie ma zastosowania.
· Temperatura rozkładu:	Nieokreślone.
· pH w 20 °C	6-7
· Lepkość:	
· Lepkość kinematyczna	Nieokreślone.
· Lepkość @100°C:	
· Dynamiczna:	Nieokreślone.
· Rozpuszczalność	
· Woda:	W pełni mieszalny.
· Współczynnik podziału n-oktanol/woda (wartość współczynnika log)	Nieokreślone.
· Prężność pary	Nieokreślone.
· Gęstość lub gęstość względna	
· Gęstość w 20 °C:	0,99 g/cm ³
· Gęstość względna	Nieokreślone.
· Gęstość:	Nie jest określony.
· Gęstość par	Nieokreślone.

- 9.2 Inne informacje

· Wygląd:	
· Forma:	Płynny
· Ważne dane na temat ochrony zdrowia i środowiska oraz bezpieczeństwa	
· Temperatura samozapłonu:	Produkt nie jest samozapalny.
· Właściwości wybuchowe:	Produkt nie jest grozi wybuchem.
· Zawartość rozpuszczalników:	
· rozpuszczalniki organiczne:	≥5-≤10 %
· VOC (EC)	96,00 %
· Zmiana stanu	
· Szybkość parowania	Nieokreślone.

- Informacje dotyczące klas zagrożenia fizycznego

· Materiały wybuchowe	brak
· Gazy łatwopalne	brak
· Aerozole	brak

(ciąg dalszy na stronie 5)

Karta charakterystyki

Zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31

Data druku: 15.06.2022

Numer wersji 1.0

Aktualizacja: 31.03.2022

Nazwa handlowa: **ARTICONA Plastic Cleaner Spray 100 ml, ARTICONA plastic cleaner cloth 40 pcs., ARTICONA Plastic Cleaner Cloth 10 pcs., ARTICONA Complete Cleaning Set To Go, ARTICONA Plastic Cleaner Refill 1 L**

(ciąg dalszy od strony 4)

· Gazy utleniające	brak
· Gazy pod ciśnieniem	brak
· Płyny łatwopalne	brak
· Łatwopalne ciała stałe	brak
· Substancje i mieszaniny samoreaktywne	brak
· Substancje ciekłe piroforyczne	brak
· Substancje stałe piroforyczne	brak
· Substancje i mieszaniny samonagrzewające się	brak
· Substancje i mieszaniny, które w kontakcie z wodą emitują gazy łatwopalne	brak
· Substancje ciekłe utleniające	brak
· Substancje stałe utleniające	brak
· Nadtlenki organiczne	brak
· Substancje powodujące korozję metali	brak
· Odczulone materiały wybuchowe	brak

SEKCJA 10: Stabilność i reaktywność

- 10.1 Reaktywność Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- 10.2 Stabilność chemiczna
- Rozkład termiczny/ warunki których należy unikać:
Brak rozkładu przy użyciu zgodnym z przeznaczeniem.
- 10.3 Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji Reakcje niebezpieczne nie są znane.
- 10.4 Warunki, których należy unikać Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- 10.5 Materiały niezgodne: Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- 10.6 Niebezpieczne produkty rozkładu: Niebezpieczne produkty rozkładu nie są znane.

SEKCJA 11: Informacje toksykologiczne

- 11.1 Informacje na temat klas zagrożenia zdefiniowanych w rozporządzeniu (WE) nr 1272/2008
- Toksyczność ostra W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

· Istotne sklasyfikowane wartości LD/LC50:

64-17-5 etanol

Ustne	LD50	7.060 mg/kg (rat)
Wdechowe	LC50 (4h)	20.000 mg/l (rat)

- Działanie żrące/drażniące na skórę
W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.
- Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy
W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.
- Działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę
W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.
- Działanie mutagenne na komórki rozrodcze
W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.
- Działanie rakotwórcze W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.
- Szkodliwe działanie na rozrodczość
W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.
- Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe
W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.
- Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie powtarzane
W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.
- Zagrożenie spowodowane aspiracją
W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

(ciąg dalszy na stronie 6)

Karta charakterystyki

Zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31

Data druku: 15.06.2022

Numer wersji 1.0

Aktualizacja: 31.03.2022

Nazwa handlowa: **ARTICONA Plastic Cleaner Spray 100 ml, ARTICONA plastic cleaner cloth 40 pcs., ARTICONA Plastic Cleaner Cloth 10 pcs., ARTICONA Complete Cleaning Set To Go, ARTICONA Plastic Cleaner Refill 1 L**

· 11.2 Informacje o innych zagrożeniach

(ciąg dalszy od strony 5)

· Właściwości zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego

zaden ze składników nie znajduje się na liście

SEKCJA 12: Informacje ekologiczne

· 12.1 Toksyczność

· Toksyczność wodna: Brak dostępnych dalszych istotnych danych

· 12.2 Trwałość i zdolność do rozkładu Brak dostępnych dalszych istotnych danych

· 12.3 Zdolność do bioakumulacji

64-17-5	etanol	-0,31
---------	--------	-------

· 12.4 Mobilność w glebie Brak dostępnych dalszych istotnych danych

· 12.5 Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

· PBT: Nie ma zastosowania.

· vPvB: Nie ma zastosowania.

· 12.6 Właściwości zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego

Produkt nie zawiera substancji o właściwościach zaburzających gospodarkę hormonalną.

· 12.7 Inne szkodliwe skutki działania Brak dostępnych dalszych istotnych danych

· Dalsze wskazówki ekologiczne:

· Wskazówki ogólne:

Klasa szkodliwości dla wody 1 (samookreślenie): w ograniczonym stopniu szkodliwy dla wody
Nie dopuścić do przedostania się w stanie nierozcieńczonym lub w dużych ilościach do wód gruntowych, wód powierzchniowych bądź do kanalizacji.

SEKCJA 13: Postępowanie z odpadami

· 13.1 Metody unieszkodliwiania odpadów

· Zalecenie: Mniejsze ilości mogą być deponowane razem z odpadkami domowymi.

· Europejski Katalog Odpadów

15 02 02*	sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe gdzie indziej niewymienione), tkaniny do wycierania i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi
-----------	---

20 01 29*	detergenty zawierające substancje niebezpieczne
-----------	---

· Opakowania nieoczyszczone:

· Zalecenie: Usuwanie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

· Zalecany środek czyszczący: Woda, w razie konieczności z dodatkiem środków czystości.

SEKCJA 14: Informacje dotyczące transportu

· 14.1 Numer UN lub numer identyfikacyjny ID

· ADR, IMDG, IATA brak

· 14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN

· ADR, IMDG, IATA brak

· 14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie

· ADR, ADN, IMDG, IATA

· Klasa brak

· 14.4 Grupa pakowania

· ADR, IMDG, IATA brak

(ciąg dalszy na stronie 7)

Karta charakterystyki

Zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31

Data druku: 15.06.2022

Numer wersji 1.0

Aktualizacja: 31.03.2022

Nazwa handlowa: **ARTICONA Plastic Cleaner Spray 100 ml, ARTICONA plastic cleaner cloth 40 pcs., ARTICONA Plastic Cleaner Cloth 10 pcs., ARTICONA Complete Cleaning Set To Go, ARTICONA Plastic Cleaner Refill 1 L**

(ciąg dalszy od strony 6)

· 14.5 Zagrożenia dla środowiska:	Nie ma zastosowania.
· 14.6 Szczególne środki ostrożności dla użytkowników	Nie ma zastosowania.
· 14.7 Transport morski luzem zgodnie z instrumentami IMO	Nie ma zastosowania.
· UN "Model Regulation":	brak

SEKCJA 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych

- 15.1 Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny

żaden ze składników nie znajduje się na liście

- Rady 2012/18/UE
- Wskazane substancje niebezpieczne - ZAŁĄCZNIK I żaden ze składników nie znajduje się na liście
- ROZPORZĄDZENIE (UE) 2019/1148

- Załącznik I - PREKURSORY MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH PODLEGAJĄCE OGRANICZENIOM (Górna wartość graniczna do celów wydawania pozwoleń na podstawie art. 5 ust. 3)

żaden ze składników nie znajduje się na liście

- Załącznik II - PREKURSORY MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH PODLEGAJĄCE OBOWIĄZKOWI ZGŁOSZENIA

żaden ze składników nie znajduje się na liście

- Rozporządzenie (WE) nr 273/2004 w sprawie prekursorów narkotykowych

żaden ze składników nie znajduje się na liście

- Rozporządzenie (WE) NR 111/2005 określające zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi

żaden ze składników nie znajduje się na liście

- 15.2 Ocena bezpieczeństwa chemicznego:
Ocena Bezpieczeństwa Chemicznego nie została przeprowadzona.

SEKCJA 16: Inne informacje

- Zrzeczenie się odpowiedzialności
Ta karta charakterystyki zawiera wyłącznie informacje istotne dla bezpieczeństwa. Informacje opierają się na aktualnym stanie naszej wiedzy, jednak nie stanowią one gwarancji właściwości produktu, informacji o produkcie lub specyfikacji produktu i nie stanowią umownego stosunku prawnego. Ten dokument jest ważny tylko w niezmienionej formie. W przypadku zmian dokonanych przez osoby trzecie wystawca nie ponosi odpowiedzialności za formę i treść oraz za szkody i roszczenia wynikające z tych zmian. Informacje te nie mogą być przenoszone na inne produkty. O ile produkt wymieniony w niniejszej karcie charakterystyki zostanie zmieszany, zmieszany lub przetworzony z innymi materiałami lub zostanie poddany obróbce, informacje zawarte w niniejszej karcie charakterystyki nie mogą być przenoszone na nowy, wyprodukowany w ten sposób materiał, chyba że wyraźnie stwierdzono inaczej. Karta charakterystyki nie zwalnia użytkownika z obowiązku zapewnienia, że w związku z jego działalnością postępuje on zgodnie ze wszystkimi przepisami.
- Odnośne zwroty
H225 Wysoce łatwopalna ciecz i pary.
- Wydział sporządzający wykaz danych: Zarządzanie jakością
- Partner dla kontaktów: Karta charakterystyki oficera ds.

(ciąg dalszy na stronie 8)

Karta charakterystyki

Zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31

Data druku: 15.06.2022

Numer wersji 1.0

Aktualizacja: 31.03.2022

Nazwa handlowa: **ARTICONA Plastic Cleaner Spray 100 ml, ARTICONA plastic cleaner cloth 40 pcs., ARTICONA Plastic Cleaner Cloth 10 pcs., ARTICONA Complete Cleaning Set To Go, ARTICONA Plastic Cleaner Refill 1 L**

(ciąg dalszy od strony 7)

· **Skróty i akronimy:**

ADR: Accord relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

VOC: Volatile Organic Compounds (USA, EU)

DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)

PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Flam. Liq. 2: Substancje ciekłe łatwopalne – Kategoria 2

· * Dane zmienione w stosunku do wersji poprzedniej

PL